

Sygn. akt II Cz 317/16

POSTANOWIENIE

K., dnia 30 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Henryk Haak

Sędziowie: SSO Wojciech Vogt

SSO Marian Raszewski – spr.

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2016 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) S. A. z siedzibą w W.

przeciwko L. H.

o zapłatę z tytułu umowy ubezpieczenia

w przedmiocie zażalenia powoda

na postanowienie zawarte w punkcie 3. wyroku Sądu Rejonowego w Krotoszynie

z dnia 16 marca 2016 r., sygn. akt I C 65/16

p o s t a n a w i a :

1. zmienić punkt 3. wyroku Sądu Rejonowego w Krotoszynie z dnia 16 marca 2016 r., sygn. akt I C 65/16, w ten sposób, że zasądzić od pozwanego L. H. na rzecz powoda (...) S. A. z siedzibą w W. kwotę 912,00 zł (dziewięćset dwanaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 600,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie;

3. nie obciążać pozwanego obowiązkiem zwrotu powodowi kosztów postępowania zażaleniowego.

SSO Wojciech Vogt SSO Henryk Haak SSO Marian Raszewski

Sygn. akt II Cz 317/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem zawartym w punkcie 3. wyroku z dnia 16 marca 2016 r. Sąd Rejonowy w Krotoszynie nie obciążył pozwanego L. H. kosztami procesu.

Uzasadniając powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy wskazał, że znajduje ono podstawę w art. 102 k.p.c. i że tego rodzaju rozstrzygnięcie uzasadnia sytuacja majątkowa, zdrowotna i rodzinna pozwanego, wysokość kosztów procesu, które są niemal równe miesięcznemu dochodowi rodziny pozwanego, a zwłaszcza postawa procesowa pozwanego, który przy pierwszej czynności procesowej uznał zażalenie pozwu.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł powód zaskarżając je w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego według norm przepisanych oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Skarżący zarzucił zaskarżonemu postanowieniu naruszenie przepisu postępowania, tj. art. 102 k.p.c. poprzez uznanie, że w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, uzasadniający nieobciążanie pozwanego kosztami procesu; art. 98 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie; jak również przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (j. t. Dz. U. z 2013 r., poz. 490) poprzez ich zastosowanie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Sąd Rejonowy oparł swoje rozstrzygnięcie na uznaniu, że w sprawie zaszedł szczególnie uzasadniony wypadek, który winien skutkować nieobciążaniem pozwanego obowiązkiem zwrotu powodowi kosztów procesu, pomimo przegrania procesu (art. 102 k.p.c.).

Pod pojęciem „wypadków szczególnie uzasadnionych” należy zakwalifikować okoliczności związane z przebiegiem procesu (np. wytoczenie powództwa w oparciu o utrwaloną interpretację przepisów, od której następnie odstąpiono; precedensowy charakter sprawy; nielojalne prowadzenie procesu przez stronę przeciwną; charakter żądania poddanego pod rozstrzygnięcie sądu), ale również pozostające poza jego obszarem (np. stan majątkowy stron, ich sytuacja życiowa).

Całokształt okoliczności sprawy wskazuje, że należy uznać za trafne stanowisko Sądu I instancji, iż w niniejszym wypadku zachodzą szczególne okoliczności, które zezwalały na zwolnienie pozwanego z obowiązku zwrotu powodowi kosztów procesu. W ocenie Sądu Okręgowego okoliczności te uzasadniają jednak zwolnienie w częściowym zakresie.

Za tego rodzaju konstatacją przemawia z jednej strony wskazana przez Sąd I instancji trudna sytuacja materialna pozwanego i jego małżonki, którzy osiągają niewielki dochód, o łącznej wysokości stanowiącej 1.800 zł, a także problemy zdrowotne pozwanego, generujące miesięczne koszty leczenia po poziomie 60 - 70 zł. Wbrew stanowisku skarżącego, nie można przy tym uznać, że pozwany nie wykazał w toku postępowania okoliczności przemawiających za zastosowaniem art. 102 k.p.c., za czym miałoby przemawiać m.in. niezłożenie przez niego w tym zakresie dokumentów. Zważyć bowiem należy, że pozwany nie był wzywany do złożenia tego rodzaju dokumentów, a na okoliczność tej sytuacji złożył zeznania w charakterze strony na rozprawie w dniu 16 marca 2016 r., których wiarygodność nie została skutecznie podważona przez skarżącego. Nadto za zasadnością stanowiska Sądu I instancji przemawia wskazana przez niego dalsza szczególna okoliczność związana z przebiegiem procesu w postaci uznania powództwa przy pierwszej czynności procesowej.

Z drugiej jednak strony rację ma skarżący, podnosząc, że dokonując oceny, czy w niniejszej sprawie zaszedł szczególnie uzasadniony wypadek, należy mieć także na uwadze rodzaj dochodzonego roszczenia, którym jest roszczenie regresowe powoda wobec pozwanego z tytułu naprawienia szkody na osobie, wyrządzonej w wypadku komunikacyjnym przez pozwanego będącego w stanie nietrzeźwości i poprzedzonej niezatrzymaniem się pozwanego do kontroli drogowej. Nadto przy dokonywaniu tej oceny nie można pominąć faktu, że przed wytoczeniem powództwa pozwany był wzywany do zapłaty.

Należy jednak zauważyć, że - jak wynika z przedłożonych przez powoda dokumentów (płyta – koperta k. 20) - w dniu 12 maja 2015 r. pozwany składał wniosek o rozłożenie zadłużenia na raty, szczegółowo opisując swoją trudną sytuację materialną. Z przedłożonych przez powoda dokumentów nie wynika, by pozwany został wezwany przez

powoda do udokumentowania swojej trudnej sytuacji materialnej. Dlatego, wbrew stanowisku skarżącego, nie można z tego tytułu czynić pozwanemu zarzutu braku wykazania okoliczności świadczących o trudnej sytuacji materialnej pozwanego. Tym samym należy uznać, że powód nie zareagował na ten wniosek i nie uniemożliwił pozwanemu ratalnej spłaty zadłużenia i - mimo że w przeszłości pozwany dokonał w ten sposób spłaty części roszczenia regresowego powoda – przy braku merytorycznego rozważenia wniosku, pismem z dnia

7 stycznia 2015 r. wezwał pozwanego do spłaty całości zadłużenia w terminie 3 dni od dnia doręczenia wezwania, które pozostało bezskuteczne.

Wyważając powyższe dwie grupy przeciwstawnych argumentów, Sąd Okręgowy uznał, że w realiach niniejszej sprawy zasadne będzie zasądzić od pozwanego na rzecz powoda tylko część kosztów w łącznej kwocie 912,00 zł, na którą to kwotę złożyła się kwota opłaty od pozwu – 295 zł oraz pomniejszona kwota kosztów zastępstwa procesowego powoda - do kwoty 600 zł, jak również kwota 17 zł z tytułu kosztów opłaty od pełnomocnictwa. Dokonując pomniejszenia należnych powodowi kosztów zastępstwa procesowego, Sąd Okręgowy miał na uwadze – podnoszony przez skarżącego - fakt, że od dnia 1 stycznia 2016 r. wzrosły stawki minimalne wynagrodzenia profesjonalnych pełnomocników - w rozpatrywanym do kwoty 2.400 zł, na mocy § 2 pkt 4 w zw. z § 23 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1800). Należy jednak zauważyć, że powód miał możliwość wniesienia pozwu w niniejszej sprawie już w lipcu 2015 r., a mimo to – bez wyraźnej przyczyny - z tego uprawnienia nie skorzystał i wniósł pozew dopiero w styczniu 2016 r., generując w ten sposób wyższe koszty zastępstwa procesowego, co - w okolicznościach rozpatrywanego przypadku – nie powinno obciążać strony pozwanej.

Z uwagi na powyższe na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji postanowienia.

Z powyższych przyczyn na podstawie art. 102 k.p.c. nie obciążono pozwanego także obowiązkiem zwrotu powodowi kosztów postępowania zażaleniowego.

SSO Wojciech Vogt SSO Henryk Haak SSO Marian Raszewski